

[Holstein.]

Ordning i Danmark bliver lagt dør, hvor Ansvaret bør ligge, og kun dør.

Alt, hvad her er nævnt, synes mig i høj Grad at legitimere og retfærdiggøre det konservative Forslag til Beslutning. Det kan være, at et saadant Udvalgs Form skulde være en anden, dets Sammensætning en anden; men det er berettiget at rejse Kravet om, at Befolkningen fra de ansvarlige Politikeres Side faar fuld og hel Klarhed over det folkeretlige og udenrigspolitiske Grundlag for den Militærordning, som Landets ansvarlige Regering paatænker at lykسالiggøre det med.

Hertil kommer yderligere hele den Udvikling, der har fundet Sted i de allersejeste Aar, og som har vist, i hvor høj Grad det synes vanskeligere og vanskeligere at enes om en fælles Politik indenfor Folkeforbundet med Hensyn til det store, brændende Spørgsmaal om Sanktionsforpligtelserne i Folkeforbundet og dermed ogsaa Folkeforbundets Militærpolitik, Nedrustning og militære Aktionsforpligtelser.

Det synes, som om man paa den ene Side, overfor Kravene fra Smaastaternes Side om en Nedrustning, hævder, at der ikke foreligger faste Regler paa Sanktionernes Omraade, og at man ikke, saa længe man ikke er naaet til en fælles anerkendt Norm med Hensyn til Sanktionsforpligtelser, kan gaa til en almindelig Nedrustning. Omvendt siges der, at man kan ikke gaa til Fastsættelse af en fælles Sanktionsnorm, fordi de storpolitiske Modsætninger mellem Staterne stadig har vist sig at være saa store, at det er umuligt at naa til en almindelig militærpolitisk Nedrustningsnorm.

Man spiller frem og tilbage Svikmølle paa Spørgsmaalet om Sanktionerne og den almindelige Nedrustning. Saa længe der ikke er Klarhed paa det ene Omraade, bliver der det heller ikke paa det andet Omraade; disse to Forhold er uadskilleligt knyttet til hinanden.

Alene de Vanskeligheder, som det har voldt at faa Kellogg-Pagten føjet ind som Parti af Folkeforbundspagtens Art. 15, viser, hvor usikre de ledende Magter i Folkeforbundet føler sig paa det sanktionspolitiske og militærpolitiske Omraade.

Kellogg-Pagtens Fordel fremfor Folkeforbundet er jo den, at den erklærer al Krig, undtagen oplagt Forsvarskrig, for ulovlig; men den indeholder ikke nogen som helst Art af Sanktioner mod den, der fører en anden Krig end en legitim Forsvarskrig. Folkeforbundet anerkender lovlig Krig, ogsaa

hvor det ikke drejer sig om Forsvarskrige, men indeholder til Gengæld Sanktionsbestemmelser i de Tilfælde, hvor Krigen er ulovlig. At kombinere disse to Pagter synes at volde de ledende Stormagter næsten uoverstigelige Vanskeligheder.

Dertil kommer for de Stormagters Vedkommende, som er Flaadestater par excellence, at det brændende Spørgsmaal om Rettigheder og Forpligtelser paa Havene under Krig ogsaa befinder sig i en Tilstand af fuldkommen Uklarhed og Forvirring.

Den engelske Hvidbog, som er forfattet af det engelske Udenrigsministerium med en socialdemokratisk engelsk Udenrigsminister som ansvarlig, hævder klart og tydeligt den Betragtning, at saa længe Folkeforbundet kan betragtes som tilværende ogsaa i Tilfælde af en Krig, saa længe eksisterer de i Haagerkonventionen af 1907 fastsatte Bestemmelser om Neutralitetsrettigheder og Pligter til Søs ikke, saa længe er Neutraliteten retlig ophævet og Solidaritetsretten traadt i Stedet. Og for det Tilfælde — saaledes er Argumentationen i Hvidbogen —, at Folkeforbundet som Følge af en europæisk Krig maa betragtes som sprængt, er for Englands Vedkommende Opfattelsen af dets folkeforbundsretlige Stilling den, at det har Lov til at handle aldeles, som det gjorde i Verdenskrigen fra 1914 til 1918, det vil sige fuldkommen i Strid med Haagerkonventionen af 1907, som England i øvrigt heller ikke havde ratificeret, hvorfor dens Bestemmelser alene af denne formelle Grund faldt bort ogsaa for andre krigsførende Magter, som havde tiltraadt den.

Det synes mig, at her er yderligere et Sæt af folkeretlige og storpolitiske Omstændigheder, som indeholder god Begrundelse for at rejse et Krav om Klaring som det, der i Dag er rejst fra konservativ Side — i Princippet i hvert Fald. Der er absolut ingen Klarhed paa dette Omraade. Der hersker øjensynlig Uklarhed mellem de store afgørende Faktorer i Folkenes Forbund, og saa meget større er begribeligvis Uklarheden og Usikkerheden, saa længe denne Tilstand varer for de smaa Medlemmer af Folkenes Forbund.

Jeg synes derfor, at det er ikke alene berettiget, men ogsaa nødvendigt, at hele Spørgsmaalet om Grundlaget, udenrigspolitisk og folkeretligt, for Danmarks fremtidige Militærberedskab bliver klarlagt overfor den danske Offentlighed. Hertil kommer, naar jeg ser bort fra den almene europæiske Tilstand, endvidere det konkrete Spørgsmaal, som dog tid-